

Lpk:n toimintamalli kiusaamistilanteissa

Mitä kiusaaminen on?

- toistuvasti tapahtuvaa vallan tai voiman väärinkäyttöä
- keskeistä on, että yksi henkilö otetaan toistuvasti kiusaamisen kohteeksi
- kiusaaminen voi olla monenlaista: fyysistä tai henkistä, esim. haukkumista
- kiusaaja ylivertaisessa asemassa kiusattuun nähden (enemmän voimaa tai valtaa tai esim. isompi porukka apuna)
- useimmiten kiusaaminen on ryhmäilmiö eli kiusaamistilanteissa on läsnä muitakin henkilöitä, jotka vaikuttavat omalla suhtautumisellaan tilanteisiin (esim. voivat lähteä mukaan tai yllyttää kiusaajaa). Erilaisia rooleja esim. kiusaaja, apuri, hiljainen hyväksyjä (sivustaseuraaja).

(Määrittelyssä käytetty pohjana Cristina Salmivallin näkemyksiä kiusaamisesta. Salmivalli, C. Koulukiusaaminen, Kasvattajan käsikirja 1998, Edita)

Mitä tehdä, jos jotakin henkilöä kiusataan laumassa tai vartiossa?

(Tässä perustoimintamalli, noudata tapauskohtaisesti oman harkintasi mukaan)

1.

- puutu välittömästi tilanteeseen
- keskustele kiusatun ja kiusaavan sudarin/vartiolaisen kanssa erikseen kahdenkeskisesti. Jos kiusaamiseen on osallistunut useampi henkilö, keskustele mieluummin jokaisen kanssa ensin erikseen.
- jos laumallanne/vartiollanne on yhteiset säännöt, ottakaa ne keskusteltavaksi. Jos sääntöjä ei ole, voit vedota partiomaiseen käytökseen.
- sopikaa, että tilannetta seurataan. Kerro lapselle, että otat yhteyttä hänen vanhempiinsa, mikäli kiusaaminen edelleen jatkuu (voitte sopia selkeän seuranta-ajanjakson, esim. 2 kokousta tai kuukausi).

2.

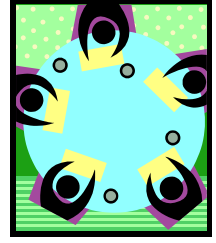
- jos kiusaaminen edelleen jatkuu, keskustele asiasta lpk:n muiden johtajien kanssa (vj→sampo/lpkj, lj→akela/lpkj)
- ota yhteyttä kiusatun ja kiusaajan vanhempiin. Voit myös pyytää sampoa/akelaa/lpkj:aa ottamaan yhteyttä vanhempiin. Kerro ryhmässä esiintyneestä kiusaamisesta, aiemmasta keskustelustasi osapuolten kanssa (ja muista mahdollisista ratkaisukeinoista) ja siitä, ettei yhteisiä sääntöjä ole kyetty tämän jälkeenkään noudattamaan.
- pyydä vanhempia keskustelemaan asiasta lapsensa kanssa. Voitte sopia uudesta seurantajaksosta, jonka jälkeen palaat asiaan.

- jos kiusaaja ja kiusattu osallistuvat johonkin lpk:n yhteiseen tapahtumaan, kerro laumassanne/vartiossanne esiintyneestä kiusaamisesta muille johtajille, jotta kaikki ymmärtävät heti puuttua mahdolliseen kiusaamiseen.

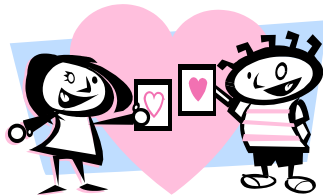
3.

- jos kiusaamista edelleen jatkuu, kutsu kaikki osapuolet ja heidän vanhempansa yhteiseen tapaamiseen. Kutsu tapaamiseen myös joku/joitakin muita johtajia. Muille johtajille on hyvä kertoa lauman/vartion tilanteesta etukäteen ja voitte yhdessä valmistautua tapaamiseen.
- tapaamisessa voitte yhdessä sopia, mitä mahdollisesti edelleen jatkuvasta kiusaamisesta seuraa. Esim. kiusaaja ei saa tulla kahteen seuraavaan lauma-/vartioiltaan. Yhteinen sopimus voidaan tehdä kirjallisesti ja allekirjoittaa (kiusaaja, huoltaja ja johtaja).
- jos kiusaamiseen liittyy koulukiusaamista, on asiasta hyvä keskustella vanhempien kanssa. Periaatteessa emme ole yhteydessä partiosta kouluun, vaan vanhemmat hoitavat yhteydenpidon.

Kiusaamisen ehkäisy laumassa/vartiossa

- laatikaa kaikki yhdessä laumanne/vartionne omat säännöt, jotka esim. allekirjoitatte. Voitte pitää sääntöjä esillä kololla ja kerrata tarvittaessa.
- toimi johtajana esimerkillisesti. Mm. kohtele kaikkia reilusti ja tasapuolisesti.
- pyri parantamaan laumanne/vartionne ryhmähenkeä yhteistoiminnallisilla jutuilla esim. yhteistyötä vaativilla leikeillä ja muulla yhteisellä puuhalla. Pyri hajottamaan mahdollisia tiiviitä kaveriporukoita.
- suunnittele lauma-/vartioillat hyvin, niin että tekemistä on riittävästi
- ole itse ajoissa paikalla ja odota viimeisenkin lapsen kyytiä

Nämä eivät sinänsä ehkäise kiusaamista, mutta helpottavat yhteistyötä lasten vanhempien kanssa

- toimita omat yhteystietosi vanhemmille heti toimintakauden alussa tai kun uusi jäsen tulee ryhmään
- juttele vanhempien kanssa kololla tai esim. retkelle lähtiessä (näin vanhemmat tulevat tutuiksi ja ongelmatilanteissa yhteydenotto voi olla helpompaa)